

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 23ης Νοεμβρίου 2015 *

«Προσφυγή ακυρώσεως — Λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών — Κανονισμός (ΕΕ) 537/2014 — Νομοθετική πράξη — Πράξη που δεν αφορά ατομικά τον προσφεύγοντα — Απαράδεκτο»

Στην υπόθεση T-640/14,

Carsten René Beul, κάτοικος Neuwied (Γερμανία), εκπροσωπούμενος αρχικώς από τον K.-G. Stümper, στη συνέχεια από τους H.-M. Pott και T. Eckhold, δικηγόρους,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τους P. Schonard και D. Warin,

και

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τις R. Wiemann και N. Rouam,

καθών

με αντικείμενο αίτημα περί ακυρώσεως του κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 158, σ. 77),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους G. Berardis, πρόεδρο, O. Czúcz (εισηγητή) και A. Popescu, δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά, διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 1 Ο προσφεύγων, Carsten René Beul, είναι ορκωτός λογιστής ο οποίος έχει λάβει άδεια ασκήσεως επαγγέλματος βάσει του Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung, γερμανικός νόμος περί ορκωτών λογιστών). Ως εκ τούτου, κατά τη γερμανική νομοθεσία, έχει το δικαίωμα να διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των λογιστικών στοιχείων των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος.
- 2 Στις 16 Απριλίου 2014, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΕ) 537/2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 158, σ. 77, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός).
- 3 Κατά το άρθρο 1 του προσβαλλόμενου κανονισμού, που καθορίζει το αντικείμενο του εν λόγω κανονισμού, ο τελευταίος αυτός ορίζει τις απαιτήσεις για τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, τους κανόνες για την οργάνωση και την επιλογή νόμιμων ελεγκτών και ελεγκτικών γραφείων από οντότητες δημοσίου συμφέροντος για την προώθηση της ανεξαρτησίας τους και για την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων και τους κανόνες για την εποπτεία της συμμόρφωσης των νόμιμων ελεγκτών και ελεγκτικών γραφείων με τις εν λόγω απαιτήσεις.
- 4 Ο προσφεύγων, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 20 Αυγούστου 2014, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 5 Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με χωριστά δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 και 28 Νοεμβρίου 2014, αντίστοιχα, προέβαλαν ενστάσεις απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991. Ο προσφεύγων υπέβαλε τις παρατηρήσεις του επί των εν λόγω ενστάσεων στις 12 Ιανουαρίου 2015.
- 6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Δεκεμβρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα δίκη υπέρ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- 7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Δεκεμβρίου 2014, το Κοινοβούλιο ανέφερε ότι δεν αντετίθετο στην αίτηση παρεμβάσεως της Επιτροπής. Ο προσφεύγων και το Συμβούλιο δεν υπέβαλαν παρατηρήσεις επί της εν λόγω αιτήσεως.
- 8 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό.
- 9 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
 - να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη,
 - επικουρικώς, σε περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου ή αποφασίσει να εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου με την ουσία της υποθέσεως, να του ορίσει νέα προθεσμία προς υποβολή των παρατηρήσεών του, τόσο επί του παραδεκτού όσο και επί του βασίμου,
 - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

- 10 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη,
 - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 11 Δυνάμει του άρθρου 130, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, αν ο καθού υποβάλει σχετική αίτηση, το Γενικό Δικαστήριο δύναται να κρίνει επί του απαραδέκτου ή της αναρμοδιότητας χωρίς να εισέλθει στην ουσία. Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί από τα στοιχεία της δικογραφίας και αποφασίζει να αποφανθεί χωρίς να συνεχιστεί η διαδικασία.
- 12 Στην παρούσα υπόθεση, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αποτελεί νομοθετική πράξη και ότι, συνεπώς, δεν συνιστά κανονιστική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Επιπλέον, φρονούν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αφορά ούτε άμεσα ούτε ατομικά τον προσφεύγοντα. Συνεπώς, η προσφυγή δεν μπορεί να είναι παραδεκτή βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.
- 13 Ο προσφεύγων εκτιμά ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τον αφορά άμεσα και ατομικά, εφόσον ο κανονισμός αυτός επιφέρει αλλαγή στη διάρθρωση του οργανισμού που είναι αρμόδιος να εποπτεύει την επαγγελματική δραστηριότητά του.
- 14 Εκ προοιμίου, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, «[κ]άθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που το αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα».
- 15 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο προσφεύγων δεν είναι ο αποδέκτης του προσβαλλόμενου κανονισμού. Κατά συνέπεια, δεν έχει δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής βάσει της πρώτης περιπτώσεως του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 16 Επιπλέον, από το προοίμιο του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει ότι αυτός έχει ως νομική βάση το άρθρο 114 ΣΛΕΕ που αφορά την προσέγγιση των νομοθεσιών και ότι εκδόθηκε από κοινού από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.
- 17 Συναφώς, από το άρθρο 289, παράγραφοι 1 και 3, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι οι νομικές πράξεις που εκδίδονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 294 ΣΛΕΕ, η οποία καλείται «συνήθης νομοθετική διαδικασία», συνιστούν νομοθετικές πράξεις.
- 18 Επομένως ο προσβαλλόμενος κανονισμός αποτελεί νομοθετική πράξη.
- 19 Κατά τη νομολογία, όμως, η έκφραση «κανονιστική πράξη», κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, δεν περιλαμβάνει τις νομοθετικές πράξεις [αποφάσεις της 3ης Οκτωβρίου 2013, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-583/11 P, EU:C:2013:625, σκέψη 61, και της 25ης Οκτωβρίου 2011, Microban International και Microban (Europe) κατά Επιτροπής, T-262/10, EU:T:2011:623, σκέψη 21].
- 20 Επομένως ο προσφεύγων δεν έχει δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής ούτε βάσει της τρίτης περιπτώσεως του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

- 21 Συνεπώς, η υπό κρίση προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο στον βαθμό που ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά τον προσφεύγοντα άμεσα και ατομικά, δυνάμει της δεύτερης περιπτώσεως του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 22 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να αρχίσει την εξέταση του παραδεκτού της προσφυγής με την εξέταση του ζητήματος του ατομικού επηρεασμού του προσφεύγοντος.

Επί του ατομικού επηρεασμού του προσφεύγοντος από τον προσβαλλόμενο κανονισμό

- 23 Πρέπει να υπομνησθεί ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός περιέχει κανόνες για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των αρχών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των νόμιμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος. Το άρθρο 21 του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Οι αρμόδιες αρχές είναι ανεξάρτητες από τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία.

[...]

Ένα πρόσωπο δεν μπορεί να καταστεί μέλος του διευθυντικού οργάνου ή υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων στις εν λόγω αρχές εφόσον, κατά τη διάρκεια της συμμετοχής του ή κατά τα τρία προηγούμενα έτη, το εν λόγω πρόσωπο: έχει διενεργήσει υποχρεωτικούς ελέγχους

- α) έχει διενεργήσει υποχρεωτικούς ελέγχους
- β) κατείχε δικαιώματα ψήφου σε ελεγκτικό γραφείο
- γ) ήταν μέλος του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου ελεγκτικού γραφείου·
- δ) ήταν εταίρος, υπάλληλος ή με άλλο τρόπο απασχολούμενος σε ελεγκτικό γραφείο.

[...]»

- 24 Με τις ενστάσεις απαραδέκτου που προέβαλαν, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αφορά ατομικά τον προσφεύγοντα. Φρονούν ότι αυτός δεν ανήκει σε περιορισμένο κύκλο επιχειρηματιών και ότι δεν προβάλλει καμία ιδιαίτερη περίπτωση που θα μπορούσε να τον εξατομικεύσει υπό το πρίσμα των κανόνων που έχει συναγάγει η νομολογία.
- 25 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τον αφορά ατομικά και ότι η έκδοση του κανονισμού αυτού τον θίγει λόγω της αλλαγής του οργανισμού που είναι αρμόδιος για την εποπτεία της επαγγελματικής του δραστηριότητας.
- 26 Ο προσφεύγων συνάγει από το άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού ότι ο τελευταίος αυτός επιφέρει μεταβολή στη νομική του κατάσταση. Συγκεκριμένα, κατά τον προσφεύγοντα, πριν από τη θέση σε ισχύ του προσβαλλόμενου κανονισμού, ο αρμόδιος οργανισμός για την εποπτεία και τον έλεγχο της δραστηριότητάς του, συμπεριλαμβανομένης αυτής της πιστοποίησης των λογιστικών καταστάσεων των επιχειρήσεων δημόσιου συμφέροντος, ήταν το Wirtschaftsprüferkammer (επιμελητήριο των ορκωτών λογιστών, στο εξής: WPK). Κατά τον προσφεύγοντα όμως, το WPK είχε διοικητική αυτοτέλεια και αποτελείτο από δημοκρατικώς εκλεγόμενα μέλη προερχόμενα από τον επαγγελματικό κλάδο των ορκωτών λογιστών.
- 27 Αντιθέτως, το άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού προβλέπει ρητώς ότι τα μέλη του επαγγελματικού κλάδου των ορκωτών λογιστών δεν μπορούν να ασκήσουν κανένα καθήκον στο πλαίσιο της εποπτείας του υποχρεωτικού ελέγχου των επιχειρήσεων δημόσιου συμφέροντος.

- 28 Συνεπώς, κατά τον προσφεύγοντα, ο προσβαλλόμενος κανονισμός, προκαλώντας οπωσδήποτε μια αλλαγή στη σύνθεση της αρχής που είναι αρμόδια για την εποπτεία της δραστηριότητας του υποχρεωτικού ελέγχου των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος, τροποποιεί το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου αυτός ασκεί την εν λόγω δραστηριότητα. Η αλλαγή αυτή συνιστά προσβολή του θεμελιώδους δικαιώματός του σχετικά με την επαγγελματική ελευθερία, που καθιερώνεται στο άρθρο 15 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον θίγει την αυτοτέλεια του καθεστώτος της επαγγελματικής εποπτείας.
- 29 Ο προσφεύγων προσθέτει ότι, για να ασκήσει τη δραστηριότητά του, πρέπει να ζητήσει να του ανατεθεί η αποστολή ελέγχου από κάθε αρμόδιο όργανο των εταιριών και άλλων επιχειρήσεων που πρόκειται να ελεγχθούν. Λαμβανομένου υπόψη του προσβαλλόμενου κανονισμού, τα εν λόγω όργανα μπορούν να του αναθέσουν μια αποστολή μόνον αν πιστοποιήσει ότι υπόκειται στην εποπτεία της αρμόδιας αρχής, της οποίας η σύνθεση θα τροποποιηθεί κατόπιν της θέσεως σε ισχύ του προσβαλλόμενου κανονισμού. Συνεπώς, ο προσβαλλόμενος κανονισμός τον αναγκάζει να υπαχθεί στην εποπτεία της νέας αρμόδιας αρχής. Αν, μετά τη σύσταση της νέας αυτής αρχής, ο προσφεύγων αντιμετωπίσει κατά την άσκηση του επαγγέλματός του ζητήματα αφορώντα τον έλεγχο των επιχειρήσεων δημόσιου συμφέροντος, θα πρέπει να απευθυνθεί στη νέα αυτή αρχή και το WPK δεν θα είναι σε θέση να του δώσει καμία απάντηση. Μόνον η νέα αυτή αρχή θα είναι αρμόδια για τη γενική εποπτεία, την καταστολή των παραβάσεων και για την επίσημη παροχή συμβουλών στα μέλη του επαγγέλματος των ορκωτών λογιστών.
- 30 Ειδικότερα, ο προσφεύγων εκτιμά ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τον αφορά ατομικά, στον βαθμό που εκμηδενίζεται το δικαίωμά του να ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα υπό την εποπτεία ενός οργανισμού με διοικητική αυτοτέλεια. Παραπέμπει συναφώς στην απόφαση της 18ης Μαΐου 1994, Codorniu κατά Συμβουλίου (C-309/89, Συλλογή, EU:C:1994:197, σκέψεις 21 και 22), και συνάγει από αυτήν ότι, όσον αφορά τον ατομικό επηρεασμό, αρκεί η προσβαλλόμενη πράξη να θίγει τη νομική κατάσταση στην οποία τελεί ο διάδικος που επιδιώκει την ακύρωση της πράξεως αυτής.
- 31 Εκ προοιμίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι μια πράξη αφορά ατομικά φυσικό ή νομικό πρόσωπο της οποίας δεν είναι αποδέκτης μόνο στην περίπτωση που η πράξη αυτή το θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων ιδιοτήτων του ή λόγω συγκεκριμένης πραγματικής καταστάσεως η οποία το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και, έτσι, το εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (βλ., κατά την έννοια αυτή, αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1963, Plaumann κατά Επιτροπής, 25/62, Συλλογή, EU:C:1963:17, σ. 197, 223, και της 25ης Ιουλίου 2002, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, C-50/00 P, Συλλογή, EU:C:2002:462, σκέψη 36).
- 32 Κατά πάγια νομολογία, μια πράξη είναι γενικής ισχύος αν εφαρμόζεται σε αντικειμενικώς προσδιοριζόμενες καταστάσεις και αν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της έναντι κατηγοριών προσώπων καθοριζόμενων γενικώς και *in abstracto* (διάταξη της 6ης Σεπτεμβρίου 2011, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, T-18/10, EU:T:2011:419, σκέψη 63).
- 33 Τούτο συμβαίνει εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ο κανονισμός έχει γενική ισχύ και είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.
- 34 Όσον αφορά τα κριτήρια που καθορίζει η παρατιθέμενη στη σκέψη 32 ανωτέρω νομολογία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός καθορίζει ως γενικώς ισχύουσες τις ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος, με σκοπό τη διασφάλιση της προσεγγίσεως των νομοθεσιών και των διοικητικών πρακτικών των κρατών μελών στον τομέα αυτό. Το αυτό ισχύει όσον αφορά το άρθρο 21 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο επικρίνει ο προσφεύγων και το οποίο καθορίζει τους όρους που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των αρχών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των νόμιμων

ελεγκτών όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος. Το σύνολο των κανόνων που περιέχονται στον προσβαλλόμενο κανονισμό έχει εφαρμογή ευθέως σε όλα τα κράτη μέλη.

- 35 Επιπλέον, οι καταστάσεις και τα πρόσωπα στα οποία ο προσβαλλόμενος κανονισμός εφαρμόζεται προσδιορίζονται αντικειμενικώς, εφόσον στο άρθρο 2 του προσβαλλόμενου κανονισμού ορίζεται ότι ο κανονισμός αυτός αφορά, αφενός, τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος και, αφετέρου, τις οντότητες δημόσιου συμφέροντος. Το αυτό ισχύει όσον αφορά το άρθρο του 21 το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με τη σύνθεση των εποπτικών αρχών, απαιτήσεις τις οποίες οφείλουν να τηρούν τα κράτη μέλη κατά τη σύσταση των αρχών αυτών.
- 36 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι κατηγορίες των προσώπων στις οποίες εφαρμόζεται ο προσβαλλόμενος κανονισμός καθορίζονται επίσης γενικώς και *in abstracto*.
- 37 Επομένως ο προσβαλλόμενος κανονισμός και, ειδικότερα, το άρθρο του 21 έχουν γενική ισχύ.
- 38 Ωστόσο, πρέπει να υπομνησθεί ότι το γεγονός ότι μια διάταξη έχει, λόγω της φύσεως και του περιεχομένου της, γενικό χαρακτήρα, καθόσον εφαρμόζεται επί του συνόλου των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, δεν σημαίνει ότι αποκλείεται η εν λόγω διάταξη να αφορά ατομικά ορισμένους από αυτούς (αποφάσεις της 22ας Ιουνίου 2006, Βέλγιο και Forum 187 κατά Επιτροπής, C-182/03 και C-217/03, Συλλογή, EU:C:2006:416, σκέψη 58, και της 23ης Απριλίου 2009, Sahlstedt κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-362/06 P, Συλλογή, EU:C:2009:243, σκέψη 29).
- 39 Πρώτον, συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη πράξη εφαρμόζεται επί καταστάσεων που προσδιορίζονται αντικειμενικώς από τις διατάξεις της και ότι παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων που καθορίζονται γενικώς και *in abstracto* αποδεικνύει την απουσία ατομικού επηρεασμού (απόφαση Sahlstedt κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω, EU:C:2009:243, σκέψη 31· βλ., κατά την έννοια αυτή, διάταξη Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 32 ανωτέρω, EU:T:2011:419, σκέψη 89).
- 40 Εν προκειμένω, όμως, ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά τον προσφεύγοντα αποκλειστικά υπό την ιδιότητα του νόμιμου ελεγκτή που ασκεί τη δραστηριότητα εξετάσεως των λογιστικών καταστάσεων των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος, πράγμα που συνιστά κατάσταση την οποία ρυθμίζει αντικειμενικώς ο προσβαλλόμενος κανονισμός, χωρίς ο νομοθέτης να έχει λάβει καθ' οιονδήποτε τρόπο υπόψη την ατομική κατάσταση των μελών του επαγγέλματος αυτού. Επιπλέον, οι απαιτήσεις που αφορούν τη σύνθεση των οργανισμών στους οποίους ανατίθεται η εποπτεία των νόμιμων ελεγκτών που ασκούν τη δραστηριότητα αυτή διατυπώνονται κατά τρόπο γενικό και εφαρμόζονται αδιακρίτως σε κάθε επιχειρηματία και σε κάθε οντότητα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προσβαλλόμενου κανονισμού.
- 41 Δεύτερον, κατά τη νομολογία, όταν η προσβαλλόμενη πράξη επηρεάζει ομάδα προσώπων που ήταν προσδιορισμένα ή που μπορούσαν να προσδιοριστούν κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως αυτής και βάσει κριτηρίων συνδεόμενων ειδικά με τα μέλη της εν λόγω ομάδας, η απόφαση αυτή μπορεί να αφορά ατομικά τα εν λόγω πρόσωπα καθόσον αυτά αποτελούν τμήμα ενός περιορισμένου κύκλου επιχειρηματιών και τα ανωτέρω ισχύουν, μεταξύ άλλων, όταν η απόφαση τροποποιεί τα δικαιώματα που ο ιδιώτης απέκτησε πριν από την έκδοσή της (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Stichting Woonpunt κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-132/12 P, EU:C:2014:100, σκέψη 59).
- 42 Ωστόσο, εν προκειμένω, τα πρόσωπα που επηρεάζονται από τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού δεν ήταν ούτε προσδιορισμένα ούτε μπορούσαν να προσδιοριστούν κατά τον χρόνο εκδόσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού.

- 43 Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 44 του προσβαλλόμενου κανονισμού, αυτός εφαρμόζεται από τις 17 Ιουνίου 2016. Συνεπώς, τα κράτη μέλη οφείλουν, ανάλογα με την περίπτωση, να αναδιοργανώσουν τις εν λόγω αρμόδιες αρχές για την εκπλήρωση των απαιτήσεων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού πριν από την προθεσμία αυτή.
- 44 Συναφώς, ο προσφεύγων εξηγεί ο ίδιος ότι, κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής, το WPK εξακολουθούσε να είναι αρμόδιο για την εποπτεία των νομίμων ελεγκτών όσον αφορά την εξέταση των λογιστικών καταστάσεων των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος και ότι η κατάσταση αυτή θα συνεχιστεί μέχρι τη μεταφορά της αρμοδιότητας εποπτείας από τον WPK στον οργανισμό που θα πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού. Κατά συνέπεια, κάθε Γερμανός νόμιμος ελεγκτής που άρχισε ή θα αρχίσει την άσκηση δραστηριοτήτων όσον αφορά την εξέταση των λογιστικών καταστάσεων των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος μετά την έκδοση του προσβαλλόμενου κανονισμού, αλλά πριν από τη μεταφορά της αρμοδιότητας εποπτείας, τελεί ή θα τελεί στην ίδια ακριβώς κατάσταση με τον προσφεύγοντα: η εποπτεία της δραστηριότητάς του θα μεταφερθεί από το WPK, που αποτελείται από μέλη που ασκούν το επάγγελμα του ορκωτού λογιστή, σε έναν άλλο οργανισμό που θα πληροί τις απαιτήσεις που διαλαμβάνονται στο άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού, δηλαδή σε έναν οργανισμό που δεν μπορεί να περιλαμβάνει, ειδικότερα, νόμιμους ελεγκτές που ασκούν ή που έχουν ασκήσει το επάγγελμα αυτό κατά τα τρία προηγούμενα έτη μεταξύ των μελών του διευθυντικού οργάνου ή μεταξύ των συνεργατών που είναι επιφορτισμένοι με τη λήψη των αποφάσεων.
- 45 Συνεπώς, ένας άγνωστος αριθμός επαγγελματιών μπορεί να προστεθεί στην κατηγορία των προσώπων στην οποία ανήκε ο προσφεύγων κατά τον χρόνο εκδόσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού, οπότε η κατηγορία αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιορισμένος κύκλος. Αντιθέτως, πρόκειται συνεπώς για ένα απροσδιόριστο και μη δυνάμενο να προσδιοριστεί σύνολο επαγγελματιών, των οποίων ο κύκλος μπορεί να διευρυνθεί μετά την έκδοση του προσβαλλόμενου κανονισμού (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 1984, Intermills κατά Επιτροπής, 323/82, Συλλογή, EU:C:1984:345, σκέψη 16, και διάταξη της 3ης Απριλίου 2014, CFE-CGC France Télécom-Orange κατά Επιτροπής, T-2/13, EU:T:2014:226, σκέψη 51).
- 46 Τους επαγγελματίες, όμως, που ανήκουν σε μια τέτοια ανοικτή κατηγορία δεν τους αφορά ατομικά η επίμαχη πράξη (βλ., κατά την έννοια αυτή, διάταξη CFE-CGC France Télécom-Orange κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, EU:T:2014:226, σκέψη 52).
- 47 Τρίτον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο προσφεύγων δεν επικαλείται κανένα παράγοντα αναγνωριζόμενο από τη νομολογία που θα μπορούσε να τον εξατομικεύσει. Αναφέρεται σε ένα υποθετικό κεκτημένο δικαίωμα να εποπτεύεται από έναν αυτοτελή επαγγελματικό οργανισμό απαρτιζόμενο από μέλη του επαγγέλματός του. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι τέτοιο δικαίωμα υπάρχει και ότι μπορεί να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση του ατομικού επηρεασμού, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι κάθε άλλος Γερμανός νόμιμος ελεγκτής κατέχει ένα τέτοιο δικαίωμα και ότι το δικαίωμα αυτό, όσον αφορά την εξέταση των λογιστικών καταστάσεων των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος, θα καταργηθεί έναντι του συνόλου των εν λόγω ελεγκτών αδιακρίτως με τη μεταφορά της αρμοδιότητας εποπτείας σε έναν άλλον οργανισμό που θα πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 21 του προσβαλλόμενου κανονισμού.
- 48 Κατά συνέπεια, το πλαίσιο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως διαφέρει από εκείνο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 30 ανωτέρω (EU:C:1994:197). Συγκεκριμένα, στην εν λόγω υπόθεση, ο προσφεύγων ήταν εξατομικευμένος από το γεγονός ότι ήταν δικαιούχος του σήματος «Grand Crémant de Codorniu» και ο επίμαχος κανονισμός τον εμπόδιζε να χρησιμοποιεί το σήμα αυτό, καθόσον παρείχε το δικαίωμα χρήσεως της ενδείξεως «crémant» αποκλειστικά στους Γάλλους και Λουξεμβουργιανούς παραγωγούς. Το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι η περίπτωση αυτή εξατομίκευε τον προσφεύγοντα σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία (απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 30 ανωτέρω, EU:C:1994:197, σκέψεις 21 και 22). Εν προκειμένω, όμως, δεν πρόκειται για τη χρήση ενός σήματος, που είναι

αναγκαστικά ατομικό εκ φύσεως, αλλά για ένα υποτιθέμενο δικαίωμα υπαγωγής στην εποπτεία ενός επαγγελματικού οργανισμού που περιλαμβάνει μέλη που ασκούν το επάγγελμα του ορκωτού λογιστή. Ένα τέτοιο δικαίωμα, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υφίσταται, ουδόλως εξατομικεύει τον προσφεύγοντα σε σχέση με το απροσδιόριστο και μη δυνάμενο να προσδιοριστεί σύνολο των ατόμων που ασκούν το εν λόγω επάγγελμα και τα οποία εξετάζουν τις λογιστικές καταστάσεις των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος.

- 49 Με βάση τις παρατηρήσεις αυτές, πρέπει να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι τον προσφεύγοντα δεν τον αφορά ατομικά ούτε ο προσβαλλόμενος κανονισμός γενικά ούτε το άρθρο 21 του εν λόγω κανονισμού, κατά του οποίου βάλλει με την προσφυγή του.
- 50 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι τα κριτήρια του άμεσου και ατομικού επηρεασμού αποτελούν σωρευτικά κριτήρια του παραδεκτού όταν αυτό εξετάζεται υπό το πρίσμα της δεύτερης περιπτώσεως του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, παρέλκει η εξέταση του αν ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά άμεσα τον προσφεύγοντα.
- 51 Από το σύνολο των προεκτεθέντων απορρέει ότι ο προσφεύγων δεν νομιμοποιείται προς άσκηση προσφυγής δυνάμει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

Επί του δικαιώματος του προσφεύγοντος επί αποτελεσματικού ενδίκου βοηθήματος

- 52 Ο προσφεύγων επικαλείται το άρθρο 19 ΣΕΕ καθώς και το άρθρο 47, πρώτο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και συνάγει από τα άρθρα αυτά ότι, υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών, το δικαίωμά του επί αποτελεσματικού ενδίκου βοηθήματος συνεπάγεται ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να κριθεί παραδεκτή.
- 53 Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι ο δικαστικός έλεγχος της τηρήσεως της έννομης τάξεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης διασφαλίζεται, όπως προκύπτει από το άρθρο 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ, από το Δικαστήριο και τα δικαστήρια των κρατών μελών (απόφαση Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 19 ανωτέρω, EU:C:2013:625, σκέψη 90).
- 54 Κατά τη νομολογία, η Συνθήκη ΛΕΕ, με τα άρθρα της 263 και 277, αφενός, και με το άρθρο της 267, αφετέρου, καθιέρωσε ένα πλήρες σύστημα ένδικων βοηθημάτων και διαδικασιών για τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων της Ένωσης, αναθέτοντας τον έλεγχο αυτόν στον δικαστή της Ένωσης (αποφάσεις Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 31 ανωτέρω, EU:C:2002:462, σκέψη 40, και Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 19 ανωτέρω, EU:C:2013:625, σκέψη 92).
- 55 Συνεπώς, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν μπορούν, λόγω των προϋποθέσεων παραδεκτού που καθορίζει το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, να προσβάλουν ευθέως πράξεις γενικής ισχύος της Ένωσης προστατεύονται από την έναντι αυτών εφαρμογή των εν λόγω πράξεων. Όταν η εφαρμογή των πράξεων αυτών απόκειται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα πρόσωπα αυτά μπορούν να ασκήσουν ευθεία προσφυγή ενώπιον της δικαστηρίων της Ένωσης κατά των πράξεων εφαρμογής υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ και να προβάλουν, δυνάμει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, προς στήριξη της προσφυγής αυτής, την έλλειψη νομιμότητας της επίμαχης γενικής πράξεως. Όταν η εν λόγω εφαρμογή απόκειται στα κράτη μέλη, τα πρόσωπα αυτά μπορούν να προβάλουν την ακυρότητα των επίμαχων πράξεων της Ένωσης ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, υποχρεώνοντάς τα να υποβάλουν συναφώς στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, προδικαστικό ερώτημα (απόφαση Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 19 ανωτέρω, EU:C:2013:625, σκέψη 93).

- 56 Πρέπει συναφώς να διευκρινιστεί ότι οι πολίτες έχουν, στο πλαίσιο εθνικής διαδικασίας, το δικαίωμα να αμφισβητούν ενώπιον των δικαστηρίων τη νομιμότητα οποιασδήποτε αποφάσεως ή εθνικού μέτρου που αφορά την έναντι αυτών εφαρμογή πράξεως γενικής ισχύος της Ένωσης, προβάλλοντας την ακυρότητα της εν λόγω πράξεως (απόφαση Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 19 ανωτέρω, EU:C:2013:625, σκέψη 94).
- 57 Συνεπώς, η υποβολή προδικαστικού ερωτήματος ως προς το κύρος διατάξεως συνιστά, ακριβώς όπως και η προσφυγή ακυρώσεως, τρόπο ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων της Ένωσης (απόφαση Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 19 ανωτέρω, EU:C:2013:625, σκέψη 95).
- 58 Αντιθέτως, όσον αφορά την προστασία που παρέχει το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, επισημαίνεται ότι αντικείμενο του άρθρου αυτού δεν είναι η τροποποίηση του συστήματος δικαστικού ελέγχου που προβλέπουν οι Συνθήκες, και δη των κανόνων περί παραδεκτού των ευθειών προσφυγών που ασκούνται ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης (απόφαση Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 19 ανωτέρω, EU:C:2013:625, σκέψη 97).
- 59 Επομένως ο προσφεύγων δεν μπορεί βασίμως να ισχυρίζεται ότι η υπό κρίση προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να κριθεί παραδεκτή βάσει του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, μολονότι δεν νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 60 Επομένως, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί.
- 61 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλαν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να γίνει δεκτή και, συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 62 Από τα ανωτέρω προκύπτει επίσης ότι παρέλκει η απόφαση επί της αιτήσεως παρεμβάσεως της Επιτροπής.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 63 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 64 Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί να φέρει τα δικαστικά έξοδά του, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα των τελευταίων αυτών.
- 65 Περαιτέρω, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 144, παράγραφος 10, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο φέρουν τα σχετικά με την αίτηση παρεμβάσεως δικαστικά έξοδά τους. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 7 ανωτέρω, ο προσφεύγων και το Συμβούλιο δεν υποβλήθηκαν σε έξοδα συναφώς.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.
- 2) Παρέλκει η απόφαση επί της αιτήσεως παρεμβάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 3) Ο Carsten René Beul φέρει τα δικαστικά του έξοδα, καθώς και τα δικαστικά έξοδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 4) Η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο φέρουν τα σχετικά με την αίτηση παρεμβάσεως δικαστικά τους έξοδα.

Λουξεμβούργο, 23 Νοεμβρίου 2015.

Ο Γραμματέας
E. Coulon

Ο Πρόεδρος
G. Berardis